

Bytom, dnia 27 kwietnia 2011 r.

***Do
Pana
Piotra LITWY***

***Prezesa
Wyższego Urzędu Górniczego***

Szanowny Panie Prezesie,

Z uwagi na fakt, że w Sejmie RP, nastąpiło zdecydowane przyspieszenie procedowania projektu Ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, Związek Zawodowy Ratowników Górniczych w Polsce, uważa za stosowne przypomnieć ustalenia i podać swoje uwagi do rozporządzenia w sprawie ratownictwa górniczego, w celu ich wykorzystania lub wcześniejszego przedyskutowania.

I tak, uważamy, że:

1. Wskazania wynikające z wymogów dotychczas obowiązującego rozporządzenia, opracowane przez Centralną Stację Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu i stosowane przez pozostałe jednostki ratownictwa górniczego oraz podziemne zakłady górnicze powinny zostać włączone do treści nowelizowanego rozporządzenia w sprawie ratownictwa górniczego. W wskazaniu dotyczącym czasów przebywania ratowników w trudnych warunkach cieplnych, widzi się konieczność rozbudowania tabel o czasy pracy ratowników w aparatach powietrznych butlowych.
2. Dużo kontrowersji powstaje na linii kierownictwo kopalni a właściwe związki zawodowe, w zakresie, np. reorganizacji i działalności kopalnianych stacji ratownictwa górniczego, szczególnie podczas łączenia kopalń, czy innych zmian restrukturyzacyjnych. Strona związkowa uważa, że ratownicze związki zawodowe powinny dbać o zabezpieczenie pracy w kopalniach, z uwagi na fakt, że kopalniane służby ratownictwa górniczego w kopalniach, są w myśl przepisów Pggig służbami przedsiębiorcy a przedsiębiorca górniczy nie podlega pod nadzór górniczy. Patowe sytuacje, w tym zakresie są dość proste do przewidzenia.
3. Dużo kontrowersji wśród ratowników górniczych i kierownictw kopalń budzi dotychczasowy „wąski” katalog prac profilaktycznych, ujęty w dotychczasowych przepisach. Do już istniejącego katalogu należy oczywiście dodać te, które potwierdzone zostały przez praktykę.

Niemniej można by również w kopalnianym dokumencie bezpieczeństwa nakazać dokonanie odpowiednich zapisów co do rozszerzenia katalogu prac profilaktycznych wynikających z specyfiki danej kopalni (np. podczas drążenia wyrobisk i eksploatacji pokładu przez strefę, z której może nastąpić lub występuje odprowadzenie metanu poprzez otwory wykonane w czole wyrobiska, podczas drążenia wyrobisk i eksploatacji pokładu w strefie zaistnienia przypadku zapalenia (wypalenia) metanu, w strefach zagrożenia objawami wyrzutów gazów i skał, podczas usuwania skutków po akcjach ratowniczych).

4. Związek nasz z zadowoleniem przyjął działania Wyższego Urzędu Górniczego w zakresie wprowadzenia do techniki górniczej „pojęcia” planowanej akcji ratowniczej. Wydaje się za słuszne usankcjonowanie w przepisach rozporządzenia tej formy poprawy stanu bezpieczeństwa pracy.
5. Uważamy za zasadne wprowadzenie takich regulacji prawnych, aby właściwa jednostka ratownictwa górniczego miała prawne przełożenie i wpływ np. na: stan techniczny kopalnianych stacji ratownictwa górniczego, jej działalność organizacyjną, stan aparatury szczególnie pomiarowej, wyposażenie. Dotyczy to również opiniowania czy zatwierdzania kopalnianych planów ratownictwa przez właściwą jednostkę ratownictwa górniczego. Takie podejście do sprawy wymaga przedyskutowania niniejszego zagadnienia przez wszystkie zainteresowane strony. Dotychczasowe konsultacje ujęte w umowach dwustronnych, w ocenie ZZRG w Polsce są mało skuteczne. Zdajemy sobie sprawę z trudności takich zapisów w przepisach, lecz w naszej ocenie jest to kierunek słuszny. Należy również zauważyć, że takie podejście może skutkować korzystnymi rozwiązaniami finansowymi, np. poprzez komputerowy, wspólny dla grupy kopalń zapis wyposażenia magazynów kopalnianych stacji, czy też zmniejszeniem stanu wyposażenia magazynów dla grupy kopalń w węże pomiarowe, przepusty tamowe itd.
6. W sprawie, zabezpieczenia lekarskiego podczas akcji ratowniczej przez kopalnię dla własnych i obcych ratowników oraz przez jednostkę ratownictwa górniczego uważamy, że dotychczasowe zapisy, w tym zakresie w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie ratownictwa górniczego - dotyczy § 68, bezpieczniej i lepiej traktują to zagadnienie niż propozycja podana w § 51, a ujęta w projekcie rozporządzenia w sprawie ratownictwa górniczego, stanowiąca część zbioru projektów aktów wykonawczych załączonych do nowelizowanego Prawa geologicznego i górniczego. Z praktyki dotychczasowych akcji ratowniczych wynika, że w sytuacji prowadzenia rozwiniętej akcji z kilkoma bazami ratowniczymi, lepiej zabezpieczają akcję ratowniczą, wymogi ww. § 68. Sprawą istotną jest również posiadanie ratowników medycznych, którzy są jednocześnie

ratownikami górniczymi i w przypadku zaistnienia konieczności udzielenia pomocy poza bazą ratowniczą mogą podjąć skuteczne działania (miejscem pracy lekarza jest baza ratownicza). Do przedyskutowania jest również problem pomocy psychologicznej dla ratowników pracujących w traumatycznych warunkach jak i dla rodzin poszkodowanych. Tu stoimy na stanowisku, że jednostka ratownictwa górniczego mająca wpływ na zatwierdzanie planu ratownictwa (wg. naszej propozycji), jest władna sprawę doprecyzować i zorganizować, mając również i psychologów we własnym zakresie. Czy ten zakres prac upoważnia do utworzenia specjalistycznego pogotowia medycznego?

7. W przepisach górniczych, dla dobra samych ratowników, należy wprowadzić wymóg pisemnej zgody ratownika na przetwarzanie danych osobowych, łącznie z jego grupą krwi.
8. Współcześnie prowadzimy roboty górnicze w obecności dodatkowych zagrożeń takich jak: palne ładunki kotwiczne, iniekcja chemiczna palnymi środkami, scalanie górotworu palnymi środkami chemicznymi, dołowe instalacje przemysłowe (do odprowadzania metanu i innych gazów), palne materiały pędne, palne i wybuchowe materiały wybuchowe, itd. Widzi się konieczność wprowadzenia w ramach specjalistycznego pogotowia pożarowego - sekcji pogotowia z zakresu ratownictwa chemicznego.

Poddajemy również, pod dyskusję możliwość dodania do przepisów w sprawie ratownictwa górniczego następujących odpowiednio wypracowanych, poniższych kwestii:

1. Ratownictwem górniczym w rozumieniu przepisów niniejszego rozporządzenia jest udzielanie pomocy przedsiębiorcom górniczym znajdującym się w niebezpieczeństwie z powodu jakichkolwiek przyczyn, a w szczególności - i tu dodać wymagania z już istniejącego brzmienia w zakresie zadań ratownictwa górniczego.
2. Zawód ratownika górniczego może wykonywać osoba, która m. innymi (dodać do już istniejących warunków):
  - posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
  - jest pracownikiem zatrudnionym w zakładzie górniczym lub jednostce ratownictwa górniczego lub pełni dyżur w jednostce ratownictwa górniczego.

Ponadto, podczas stosowania przedmiotowych przepisów, na przestrzeni kilku ostatnich lat, wypracowane zostały stanowiska, do których warto powrócić a ujęte są one w następujących pismach i notatkach:

1. Uzasadnienie wniosku nr 4 zgłoszonego przez ZZRG pismem z dn 21.05.2007 r. dla Komisji powypadkowej WUG w sprawie wypadku w KWK „Halemba”.
2. Pismo ZZRG w Polsce z dnia 27 listopada 2008 r. do Pana Prezesa Piotra Litwy.
3. Notatka służbowa z dnia 17.06.2009 r. ze spotkania przedstawicieli przedsiębiorców, członków Prezydium ZZRG w Polsce i kierownictwa WUG, z dnia 16 czerwca 2009 r.
4. Pismo z dnia 8.06.2009 r. , L.dz. GG-75/0003/09/AK/08812 do którego w załączeniu przesłano katalog prac profilaktycznych.
5. Notatka służbowa z dnia 14 stycznia 2009 r. ze spotkania kierownictwa WUG z członkami Prezydium ZZRG w Polsce odbytego w dniu 14 stycznia 2009 r.
6. Notatka służbowa z dnia 24 lutego 2009 r. ze spotkania kierownictwa WUG z członkami Prezydium ZZRG w Polsce odbytego w dniu 24 lutego 2009 r.

Uważamy za stosowne aby w ramach roboczego spotkania omówić zaproponowane propozycje ujęte w niniejszym piśmie.

**Zarząd Krajowy
ZZRG w Polsce**

Rozdzielnik:

CSRG S.A. w Bytomiu.